

Godkänt: 2019-06-27
Giltigt t.o.m: 2022-06-27Ver.nr: 3.0
Dnr:

Riktlinjer för antibiotikaprofylax vid kirurgiska ingrepp

Riktlinjer för antibiotikaprofylax vid kirurgiska ingrepp –
förslag från Kirurgkliniker i Dalarna-reviderat 2017-09-26
Sammanställt av Astrid Danielsson

Allmänna principer

- Antibiotikaprofylax utgör ca 20-30% av all antibiotikaanvändning på sjukhus. Med ökad resistensproblematik är det viktigt med genomtänkta val av antibiotika och korrekt användning.
- Profylax ges normalt i engångsdos.
- Intravenös profylax ges 30-60 min före operationsstart.
- Peroral profylax kan ges operationsdagens morgon om antibiotika med lång halveringstid väljs, såsom trimetoprim/sulfa, metronidazol samt doxycyclin. Övrig peroral profylax ges minst 1 timme före operationsstart.
- Undvik preparat som används för behandling av postoperativ infektion

ANTIBIOTIKAPROFYLAX VID ELEKTIV GASTROINTESTINAL KIRURGI

Ingrepp	Profylax	Tidpunkt
Elektiv kolorektal kirurgi	T Bactrim forte 1x1+ T Flagyl 400mg 3x1	Opdagens morgon
När p.o ej möjligt, samt om stomi	Inf Eusaprim 10mlx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Ges 30-60 min före op
Esofagus, ventrikel (inkl Gastric By-Pass/GBP) samt duodenalkirurgi	Inf Eusaprim 10mlx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Ges 30-60 min före op
Percutan gastrostomi/PEG	Mixt Eusaprim 20ml	Ges i PEG-katetern efter anläggandet

ERCP , inga riskfaktorer	Ingen	
ERCP med riskfaktorer (avflödes hinder/ikterus, stent) PTC kateter/stent	T Bactrim forte 1x1+ T Flagyl 400mg 3x1 Alternativt: Inf Eusaprim 10mlx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Undersökningens morgon Ges 30-60 min före op
Elektiv cholecystektomi (utan riskfaktorer)	Ingen antibiotikaprofylax	
Gallvägskirurgi med riskfaktorer	Se ERCP med riskfaktor	

Ingrepp	Profylax	Tidpunkt
Primära bukväggsbråck (navel, epgastricabråck) öppet, utan nät (fasciedefekt < 2cm)	Ingen antibiotikaprofylax	
Primära bukväggsbråck laparoskopiskt el öppet, med nät (fasciedefekt >2cm)	T Bactrim forte 1x1+ T Flagyl 400mg 3x1 Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Operationsdagens morgon Ges 30-60 min före op
Elektiva ljumskbråck, öppet	Ingen antibiotikaprofylax	
Ärrbråcksplastik, öppet eller laparoskopiskt samt stomala bråck	T Bactrim forte 1x1+ T Flagyl 400mg 3x1 Vid allergi: Inf Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Operationsdagens morgon Ges 30-60 min före op

ANTIBIOTIKAPROFYLAX VID AKUT GASTROINTESTINAL KIRURGI

Ingrepp	Profylax	Tidpunkt
Akut laparotomi, inkl appendektomi (flegmonös)	Inf Eusaprim 10mlx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Påbörjas före op
Akut diagnostisk laparoskopi Profylax endast vid misstanke om Bakteriell infektion, t ex app, divertikulit	Inf Eusaprim 10mlx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	Påbörjas före op

ANTIBIOTIKAPROFYLAX VID KÄRLKIRURGI

Ingrepp	Profylax	Tidpunkt
Perifer kärlkirurgi och buk-aortaingrepp som ej engagerar ljumsken	Inf Cloxacillin (Ekvacillin) 2g iv	Ges 30min före, samt 4,8 och 16 tim efter op
	Vid allergi: Inf Clindamycin (Dalacin) 600mg iv	Ges 30min före samt 6 och 12 tim efter op
Kärlingrepp som engagerar ljumsken	Inj Cefotaxim 1x1 iv	Ges 30-60 min före op. Ny dos efter 8 och 16 tim.
	Alt. Inf Eusaprim 10 mlx1 iv	30-60 min före op samt efter 12 tim.
Inläggning av pacemaker	Inf Cloxacillin (Ekvacillin) 2g ivx1	Ges 30-60 min före
	Vid allergi: Inf Clindamycin (Dalacin) 600mg ivx1	

ANTIBIOTIKAPROFYLAX VID UROLOGISKA INGREPP

Urinodling bör tas före kirurgi. Perioperativ antibiotikabehandling enligt odlings svar

Ingrepp	Profylax	Tidpunkt
TUR P	T Bactrim 2x1 Vid allergi: T Ciprofloxacin 750mgx1	På morgonen före ingrepp 1-2 tim före
Prostatabiopsi	T Ciprofloxacin 750mgx1 Vid allergi: T Bactrim 2x1	1-2 tim före
Operation med tarm-substitut	T Bactrim 2x1 + T Flagyl 400mg 3x1	På morgonen opdagen
	Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	30-60 min före ingrepp

ANTIBIOTIKAPROYLAX VID MAMMARKIRURGI

<u>Ingrepp</u>	<u>Profylax</u>	<u>Tidpunkt</u>
Mastektomi + axillarutrymning	Inf Cloxacillin (Ekvacillin) 2gx1iv	30-60 min före
Sektorresektion + axillarutrymning	Vid allergi: Inf Clindamycin (Dalacin) 600mgx1 iv	30-60 min före

ANTIBIOTIKAPROYLAX VID OBSTETRISK OCH GYNEKOLOGISK KIRURGI

<u>Ingrepp</u>	<u>Profylax</u>	<u>Tidpunkt</u>
Akut sectio	Inj Cefotaxim 1gx1 iv	Ges före ingrepp
Elektiv sectio med riskfaktor	Vid allergi: Inf Clindamycin 600mgx1 + Inj Azactam 1gx1 iv	Ges före ingrepp
Hysterektomi	T Bactrim forte x1+ T Flagyl 400mg 3x1	Opdagens morgon
	Vid allergi: Inj Cefotaxim 1gx1 iv+ Inf Metronidazole 1gx1 iv	30-60 min före op.
TVT	T Bactrim forte 1x1	På morgonen op-dagen